

Kjennelse for sign.21-114131TVI

Dokumentet er signert digitalt av følgende undertegnere:

- IRENE AMUNDSEN, signert 18.11.2022 med ID-Porten: BankID



Det signerte dokumentet inneholder

- En forside med informasjon om signaturene
- Alle originaldokumenter med signaturer på hver side
- Digitale signaturer



Dokumentet er forseglet av Posten Norge

Signeringen er gjort med digital signering levert av Posten Norge AS. Posten garanterer for autentisiteten og forseglingen av dette dokumentet.



Slik ser du at signaturene er gyldig

Hvis du åpner dette dokumentet i Adobe Reader, skal det stå øverst at dokumentet er sertifisert av Posten Norge AS. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke er endret etter signering.



HORDALAND TINGRETT



Avsagt: i Hordaland tingrett,
Saksnr.: 21-114131TVI-THOD/TVI-
Dommer: Tingrettsdommer Irene Amundsen
Saken gjelder: Avvisning

Bresvika Byggefelt AS

Advokat Torkjell Solbø

mot

Alver kommune
Staten v/ Kommunal - og
distriktsdepartementet

Advokat Eirik Schütz
Advokat Erlend Baldersheim



KJENNELSE

Saken gjelder spørsmål om avvisning.

Bresvika Byggefelt AS er eiet med 100 % av Tore Kvalheim. Selskapet er eier av gnr. 28, bnr. 4 i Alver kommune (tidligere Radøy).

Tore Kvalheim ønsket omkring tusenårsskiftet å regulere et område til tomter på gnr. 28, bnr. 4 m.fl. i Radøy kommune. Fylkesmannen fremmet i februar 2001 innsigelser mot planen da den lå ute til offentlig ettersyn, jf. plan- og bygningsloven § 27-2. Kvalheim ble informert om innsigelsene. Etter at planen i juni 2001 var behandlet i hovedutvalget for plansaker søkte kommunen dialog mellom tiltakshaver og fylkesmannen. Dialog ble gjennomført, men innsigelsene ble ikke trukket. Saken ble fremmet på ny for hovedutvalg for plansaker i september 2001.

Radøy kommunestyre behandlet i møte 11.10.2001, sak nr. 66/01, reguleringsplan for boligfelt i Bresvika. Innsigelsene fra fylkesmannen var ikke trukket, og planen ble derfor ikke endelig vedtatt i kommunestyret i oktober 2001.

Vinteren/våren 2002 var det en videre prosess i saken der bl.a. forslagsstilleren justerte utkastet til reguleringsplan etter dialog med kommunen og fylkesmannen. Saken ble behandlet i hovedutvalg for plansaker 21.05.2002. Det fremgår av møteboken at forslaget om at hovedutvalget «godkjenner planframlegget slik det ligg føre frå utbyggjar, datert 14.05.02.---» ble enstemmig vedtatt. Det ble før møtet utarbeidet et justert reguleringskart av Tore Kvalheim og dette ble signert av ham 14.05.2002, jf. e-post av 17.09.2015 fra Radøy kommune og utskrift av møteboken fra 21.05.2002. Den justerte planen førte til at fylkesmannen i skriv av 10.09.2002 trakk sine innsigelser til planen. Da innsigelsene ble trukket fikk Radøy kommune kompetanse til å vedta planen med endelig virkning (egengodkjenning). Kommunestyret traff 28.11.2002 vedtak i saken. I vedtaket heter det at «Klagene på reguleringsplan for bustadfelt Bressvika, vert ikkje tekne til følgje. Saka vert sendt fylkesmannen for endeleg avgjerd.»

Klagene på reguleringsplanen kom ikke fra forslagsstilleren. Klagene ble ikke tatt til følge av fylkesmannen, som traff vedtak i saken den 14.03.2003. Fylkesmannen stadfestet dermed kommunestyrets vedtak om godkjenning av reguleringsplan for boligfelt i Bresvika, Radøy kommune.

Ved stevning av 17.08.2021 brakte Bresvika Byggefelt AS v/advokat Torkjell Solbø saken inn for Hordaland tingrett. Det ble lagt ned påstand om at Radøy kommunestyre sitt vedtak i sak 66/01 den 11.10.2001, med grønt plankart, er gyldig, og at Alver kommune dømmes til å betale sakens kostnader.



Alver kommune v/advokat Eirik Schütz tok til motmæle i tilsvar av 04.10.2021. Det ble lagt ned påstand om at Alver kommune frifinnes og at Alver kommune tilkjennes saksomkostninger. Kommunen ba om avklaringer og tok forbehold om å legge ned påstand om at saken avvises.

Ved saksøkers prosesskriv av 02.11.2021 ble saken utvidet til også å gjelde søksmål mot «Staten v/Statsforvalteren i Vestland». Det ble lagt ned påstand om at Radøy kommunestyre sitt vedtak i sak 66/01 den 11.10.2001, med grønt plankart og tilhørende reguleringsbestemmelser, er rettsgyldig bindende, at fylkesmannens vedtak av 14.03.2003 er ugyldig og at Alver kommune og staten dømmes in solidum til å betale sakens kostnader.

Staten v/Kommunal- og distriktsdepartementet v/advokat Erlend Baldersheim tok til motmæle i tilsvar av 21.01.2022. Det ble lagt ned påstand om at påstanden pkt. 1 blir avvist og at Staten v/Kommunal- og distriktsdepartementet blir frifunnet. Videre ble det lagt ned påstand om at Bresvika Byggefelt AS blir dømt til å erstatte saksomkostnadene og at Jan Roger Iversen blir dømt til å erstatte saksomkostnadene.

I prosesskriv av 07.02.2022 la Alver kommune ned ny prinsippal påstand om at pkt. 1 i saksøkers påstand avvises, og med det avvises saksanlegget mot Alver kommune. Subsidiært la kommunen ned påstand om at kommunen frifinnes. For alle tilfeller ble det lagt ned påstand om at saksøker dømmes til å erstatte kommunen sine saksomkostninger og at Jan Roger Iversen dømmes til å erstatte kommunen sine saksomkostninger.

Etter dette har partene inngitt flere prosesskriv.

Styreleder Jan Roger Iversen har uttalt seg til krav om erstatning for saksomkostnader i skriv av 01.11.2022, jf. rettens skriv av 26.10.2022.

Ved rettens skriv av 10.11.2022 ble partene orientert om at retten ville ta stilling til spørsmålet om avvisning av saksøkers påstand pkt. 1.

Saksøker Bresvika Byggefelt AS sitt påstandsgrunnlag i forbindelse med avvisningsspørsmålet

Saksøker anfører at kravet om avvisning må avvises. Selv om det er enighet om at reguleringsvedtaket av 11.10.2001 i sak 66/01 er gyldig vedtak og derfor er gjeldende, trenger saksøker rettens hjelp til å få fastslått hvilke reguleringskart med forskrifter som skal legges til grunn. Partene synes å stå langt fra hverandre. Saksøker krever dom for at det er det grønne reguleringskartet som er vedtatt i sak 66/01, og derfor er det gjeldende reguleringskartet for Bresvika. Stat og kommune mener at det er det gule kartet som er gjeldende.



Det er ikke grunnlag for å avvise søksmålet.

Saken er prinsipiell og har stor allmenn interesse. Utfallet vil få store økonomiske konsekvenser for saksøker.

Prinsipalt anføres det at fylkesmannens innsigelse til reguleringsvedtaket kommunestyret vedtok 11.10.2001 er fremsatt for sent og at det av den grunn er uten rettsvirkninger for kommunestyrets reguleringsvedtak. Subsidiært anføres at fylkesmannens innsigelser utgjør en nullitet. Atter subsidiært anføres at saksbehandlingsfeilen ved at reguleringsvedtaket ikke ble sendt til departementet for stadfestelse, har vært uten betydning for resultatet i saken. Det er ikke sannsynliggjort at departementet ville omgjort kommunestyrets vedtak.

Dersom påstanden pkt. 1 avvises og retten kun skal ta stilling til pkt. 2, vil ikke saksøker få avklart det sentrale spørsmålet om hvilken reguleringsplan/-kart med tilhørende forskrifter som er gjeldende - den «grønne planen» eller den «gule planen». Saksøker har rettslig interesse i å få avklart dette sentrale spørsmålet. Det er betydelige økonomiske interesser knyttet til hvilken reguleringsplan som gjelder for tomteområdet i Bresvika, som saksøker er eier av.

All den tid partene er uenige om rettsvirkningene av kommunestyrets vedtak 66/01 ved at det utledes ulike rettsvirkninger av et vedtak partene synes å være enige om er gyldig, har saksøker rettslig interesse i å få dom for det man er uenige om, altså om kommunestyrets reguleringsvedtak i sak 66/01 med grønt plankart, er rettsgyldig bindende. Kommunens vedtak i sak 66/01 har ikke vært påklaget. Det gule reguleringskartet har ikke vært gjenstand for en behandling slik plan- og bygningsloven krever for at det skal foreligge et lovlig reguleringsvedtak.

Uenigheten om hvilken reguleringsplan som gjelder for Bresvika har materialisert seg i en omfattende prosessutveksling mellom partene, og at det foreligger uenighet om planens innhold, som partene bare kan få avklart ved en rettslig prøving, synes klart. Alle parter er tjent med en slik rettslig avklaring. Vilåret til rettslig interesse er oppfylt, jf. tvisteloven § 1-3 andre ledd.

Kommunens saksomkostningsoppgave anses å være for høy. Spørsmålet om avvisning er behandlet en gang av kommunen i prosesskriv av 07.02.2022 i ett avsnitt. I tilsvaret var ikke avvisning nevnt. Det var staten som først krevde påstanden pkt. 1 avvist, og kommunen valgte å støtte seg til dette.

Når det gjelder varsel om at styreleder vil bli holdt personlig ansvarlig for de saksøktes saksomkostnader, bemerkes at saksøker i forkant av søksmålet innhentet en juridisk vurdering av saken som klart støtter opp under kravet som er fremsatt. Styreleder ville, om han ikke



tok ut søksmål, måtte fratre og risikere styreansvar for ikke å bringe saken inn for retten. Utfallet av saken har stor økonomisk verdi for saksøker og derved også for dets eiere.

Det er ikke grunnlag for personlig ansvar for styreleder for motpartenes sakskostnader etter aksjeloven § 17-1. De saksøkte påstand kan kun rette seg mot saksøker. De saksøkte har ved sine påstander krevd at retten avsier dom mot et rettssubjekt som ikke er en del av søksmålet. De saksøkte har i tilsvaret fremmet et nytt krav. Dette strider mot tvisteloven § 9-3 andre ledd. Nye krav skal skje i form av et motsøksmål. Jan Roger Iversen har ikke mottatt motsøksmålsvarsel. Han har heller ikke vært bistått av advokat og et saksanlegg mot ham må derfor uansett starte i forliksrådet, jf. tvisteloven § 6-2. Kravet kan ikke realitetsbehandles. Det legges prinsipielt ned påstand om frifinnelse. Subsidiært legges det ned påstand om at påstandene fra staten og kommunen avvises. Saksøker har brukt tid på å argumentere mot påstanden om å idømme saksomkostningsansvar for Iversen, og kostnadene ved dette kreves erstattet i forbindelse med kravet om frifinnelse/avvisning.

Kravet om avvisning følger av tvisteloven § 1-3 andre ledd. Påstanden representerer en krenkelse av EMK art. 6 idet Iversen ikke er gitt mulighet til å imøtegå anklagene som er reist mot ham.

Saksøkers påstand:

- «1.Radøy kommunestyre sitt vedtak i sak 66/01 den 11.10.2001, med grønt plankart og tilhørende reguleringsbestemmelser, er rettsgyldig bindende.
- 2.Fylkesmannens vedtak av 14. mars 2003, er ugyldig.
3. Alver kommune v/Ordføreren og Staten dømmes in solidum å betale sakens kostnader.»

Saksøkers påstand i forbindelse med krav om erstatning for sakskostnader fra Jan Roger Iversen:

1. Jan Roger Iversen frifinnes for kravet om erstatning av idømte saksomkostninger.
Subsidiært
2. Kravet om erstatning av idømte saksomkostninger som er reist mot Jan Roger Iversen, avvises.
For begge tilfeller:
3. Staten v/ Kommunal og distriktsdepartementet og Alver kommune dømmes in solidum til å erstatte Brevika Byggefelt AS sine sakskostnader med kroner 37.500,- eller det beløp retten fastsetter.

Saksøkte, Staten v/Kommunal- og distriktsdepartementet, sitt påstandsgrunnlag i forbindelse med avvisningsspørsmålet



Fylkesmannen klagebehandlet vedtaket truffet av Radøy kommunestyre fra november 2002. Staten anfører at saksøker derfor ikke har rettslig interesse knyttet til en påstand om at det vedtaket er ugyldig, jf. LB-2015-195563. Saksøker har heller ikke rettslig interesse etter tvisteloven § 1-3 andre ledd knyttet til påstanden pkt. 1. Det er flere grunner til dette. For det første har ikke en privat part overfor forvaltningen mulighet til å oppnå dom for at et vedtak er gyldig. Påstanden må gå ut på at et vedtak er ugyldig. Dette henger sammen med rollefordelingen mellom forvaltning og domstol, og at domstolen ikke skal avsi dom for realitet, jf. f.eks. Rt 2001 s. 995.

For det andre har ikke Alver kommune påstått at vedtaket er ugyldig. Det foreligger derfor ikke uenighet mellom partene om at vedtaket fra oktober 2001 var gyldig isolert sett da ble truffet. Saksøker har derfor ikke behov for å oppnå en slik dom.

For det tredje har kommunen etter statens syn omgjort eget vedtak fra oktober 2001 ved det nye vedtaket i november 2002. Rettsstillingen blir da regulert av det nye vedtaket, og det er dette en må prøve. Regelen følger av bl.a. Rt 2013 s. 1101. Det nye vedtaket blir prøvd på en fullgod måte ved at staten forsvarer det som en del av påstanden pkt. 2.

Når de tre involverte i søksmålet er enige om at planvedtaket i 2001 isolert sett var gyldig og at innholdet i vedtaket ikke var en egengodkjenning, er det desto vanskeligere å se hvordan saksøker har rettslig interesse knyttet til påstanden pkt. 1.

Staten anfører at det ikke er uenighet mellom partene om hvilken reguleringsplan/arealkart kommunestyret vedtok i sak 66/01. Kommunestyret gjorde da vedtak om det grønne plankartet. Det er ikke riktig når saksøker hevder at de saksøkte har knyttet det gule plankartet til vedtaket i sak 66/01. Det gule kartet ble til i løpet av 2002 i forbindelse med den videre behandlingen av reguleringsplanen i kommunen.

Staten mener etter dette at det er riktig å legge ned påstand om at påstanden pkt. 1 blir avvist.

Det er på det rene hva vedtaket gikk ut på da det ble truffet. Partene har i ca. 20 år vært enige om dette. Saksøkeren har ikke gjort gjeldende at vedtaket er ugyldig. I stedet har saksøkeren gjort gjeldende at vedtaket er «rettsgyldig bindende». Staten finner det vanskelig å forstå hva som ligger i denne uttryksmåten. Saksøker har ikke synliggjort noe «reelt behov», jf. tvisteloven § 1-3 andre ledd, for å få fastslått noe i denne retningen.

Saksøker er opptatt av å få fastslått ved rettens hjelp om selskapet skal forholde seg til det grønne eller gule plankartet, men dette kan avklares på annen måte enn slik søksmålet er lagt opp. Dersom saksøker mener at det grønne kartet skal legges til grunn for kommunens byggesaksbehandling i 2022 kan saksøker søke byggetillatelse i samsvar med det kartet. Skulle søknaden bli avslått under henvisning til det gule kartet, kan saksøker påstå at



avslaget er ugyldig. Et slikt avslag kan prøves rettslig, og domstolen må vurdere om kommunen har brukt riktig plangrunnlag. Denne nærliggende fremgangsmåten viser at saksøker ikke har rettslig interesse knyttet til påstanden pkt. 1 i den formen påstanden er fremmet.

Det er ikke grunnlag for at statens krav om sakskostnader også overfor styreformannen personlig skal avvises. Det vises til tvisteloven § 15-2 andre ledd. Et slikt krav skal ikke behandles i forliksrådet, jf. tvisteloven § 6-2 andre ledd bokstav d.

Staten har hatt kostnader knyttet til spørsmålet om avvisning, men for statens del vil ikke en kjennelse om avvisning av påstanden pkt. 1 avslutte saken for instansen, jf. tvisteloven § 20-8. Staten sender derfor ikke kostnadsoppgave ved denne korsvei. På denne bakgrunn redegjør ikke retten i denne kjennelsen for statens anførsler i forbindelse med krav om erstatning for sakskostnader fra styreleder Iversen.

Statens påstand:

- «1. Påstanden punkt 1 vert avvist.
2. Staten ved Kommunal- og distriktsdepartementet vert frifunne.
3. Bresvika Byggefelt AS vert dømt til å erstatta sakskostnadene.
4. Jan Roger Iversen vert dømt til å erstatta sakskostnadene.»

Saksøkte, Alvær kommune, sitt påstandsgrunnlag i forbindelse med avvisningsspørsmålet

Kommunen krever prinsipalt saksøkers påstand pkt. 1, og derav saksanlegget mot kommunen, avvist. Saksøker har ikke rettslig interesse i å få dom for påstanden pkt. 1, som derfor må avvises. Det anføres at saksøker ikke har rettslig interesse i å angripe kommunestyrets forutgående vedtak, som ble klagebehandlet i fylkesmannens vedtak av 14.03.2003. Når kommunestyrets vedtak ble klagebehandlet av fylkesmannen er det fylkesmannens vedtak som kan angripes ved søksmål og ikke kommunestyrets forutgående vedtak, jf. rettspraksis, bl.a. LB-2015-195563. Det følger av dette at saksøker ikke har rettslig interesse i å få prøvet kommunestyrets vedtak av 28.11.2002.

I forbindelse med kommunestyrets vedtak av 11.10.2001, anfører kommunen, som staten, at saksøker ikke har rettslig interesse etter tvisteloven § 1-3 andre ledd når det gjelder påstanden pkt.1. Saksøker kan ikke overfor kommunen få dom for at et vedtak er gyldig. Domstolen kan ikke avsi dom for realiteten, jf. Rt 2001 s. 995.



Kommunen har heller aldri hevdet at kommunestyrets vedtak av 11.10.2001 er ugyldig. Det er altså enighet mellom saksøker og kommunen om at vedtaket av 11.10.2001 isolert sett var gyldig, men forutsatte godkjenning av departementet for endelig godkjenning.

Kommunestyrets vedtak av 28.11.2002 er uansett en endring/omgjøring av vedtaket av 11.10.2001. Den rettslige situasjonen er da regulert av det nye vedtaket av 28.11.2002, som i så fall er det vedtaket som må prøves, jf. bl.a. Rt 2013 s. 1101. Kommunens vedtak av 28.11.2002 blir prøvet på en fullgod måte ved at staten forsvarer det som en del av sitt forsvar av fylkesmannens vedtak av 14.03.2003, jf. pkt. 2 i saksøkers påstand.

På denne bakgrunn vil saksøker ikke ha rettslig interesse i å få dom for påstanden pkt. 1, som derfor må avvises. Av den grunn må også søksmålet mot kommunen avvises. Prosessøkonomiske hensyn støtter et slikt resultat. Saksanlegget mot kommunen har verken prinsipiell eller allmenn interesse slik saksøker synes å mene.

Kommunen mener det er grunnlag for å ilegge styreleder personlig omkostningsansvar i tillegg til saksøker. Søksmålet mot kommunen er urimelig sett i forhold til muligheten for å vinne saken, og styreleder var eller burde være kjent med dette før søksmålet mot kommunen. Saksøker har ikke midler til å dekke sakskostnadene en er i ferd med å pådra seg da verdiene i selskapet begrenser seg til et areal som er verdsatt til kr. 21 000. Kommunens omkostningskrav overskrider dette beløpet. Det fritar ikke styreleder for omkostningsansvar om beslutningen om saksanlegg mot kommunen bygger på advokatråd, da det er grunnlag for identifikasjon mellom advokat og klient. Det vises til Schei m.fl., Juridika note 2 til tvisteloven § 20-7 andre ledd.

Det er ikke grunnlag for at kommunens krav om saksomkostninger også overfor styreformannen personlig skal avvises. Det vises til tvisteloven § 15-2 andre ledd. Det følger av tvisteloven § 6-2 andre ledd at et slikt krav ikke skal behandles i forliksrådet.

Saksøkers ansvar for kommunens omkostninger etter tvisteloven § 20-2 er ikke begrenset til omkostningene som direkte kan relateres til arbeidet med avvisningsspørsmålet alene. En kjennelse om avvisning av påstanden pkt. 1 innebærer at saken mot kommunen avsluttes for instansen. Kommunen har da vunnet saken og har krav på full erstatning for sine nødvendige sakskostnader fra motparten, jf. tvisteloven §§ 20-2, 20-5 og 20-8. Det arbeidet som er nedlagt har vært nødvendig for en forsvarlig behandling av saken sett hen til det omfang saken har fått, hovedsakelig forårsaket av saksøker. I kommunens tilsvare av 04.10.2021 viste kommunen til at stevningen var uklar, og ba om klargjøring. Kommunen tok forbehold om å legge ned påstand om at saken avvises. Etter saksøkers klargjøring i prosesskriv av 02.11.2021 følges forbeholdet opp av kommunen i prosesskriv av 07.02.2022 der det ble lagt ned påstand om avvisning.

Kommunens påstand:



«Prinsipalt

Punkt 1 i Bressvika Byggefelt AS sin påstand avvises, og med det avvises saksanlegget mot Alver kommune.

Subsidiært

Alver kommune frifinnes.

For alle tilfeller

Bressvika Byggefelt AS dømmes til å erstatte Alver kommun sine saksomkostninger.

Jan Roger Iversen dømmes til å erstatte Alver kommune sine saksomkostninger.»

Jan Roger Iversens påstandsgrunnlag i forbindelse med krav om erstatning for sakskostnader:

Iversen anfører at et krav mot ham personlig skal i første instans behandles av forliksrådet, jf. tvisteloven § 6-2 andre ledd bokstav a. Han motsetter seg at søksmålet utvides til også å omfatte et personlig ansvar etter tvisteloven § 15-2 andre ledd. Det er ikke en slik nær sammenheng mellom kravene som § 15-2 første ledd bokstav b forutsetter. Ansvar utledet av aksjeloven § 17-1 skiller seg klart fra det som er tema for retten i denne saken.

Iversen opplever at kravet fremmet mot ham personlig er et forsøk fra de saksøkte på å påvirke hans beslutninger som styreleder ved at han skal trekke søksmålet. Dette oppleves som utidig press. Dersom kravet senere kan fremmes vil han kunne dokumentere prosessen som ledet til søksmålet og de vurderinger han som styreleder har tatt i prosessen.

Iversens påstand er at kravet mot ham avvises. For det tilfellet at retten ikke avviser kravet, er påstanden at han frifinnes.

Rettens vurdering

Saken gjelder spørsmål om avvisning av saksøkers påstand pkt. 1.

Retten finner at spørsmålet om avvisning er tilstrekkelig opplyst og klar for avgjørelse. Retten finner det ikke nødvendig med muntlig forhandling om dette spørsmålet for å få en forsvarlig og rettferdig behandling av saken, jf. tvisteloven § 1-1 og EMK art. 6 nr. 1.

Saksøker har i prosesskriv av 02.11.2021, jf. prosesskriv av 12.08.2022, lagt ned slik påstand:

«1. Radøy kommunestyre sitt vedtak i sak 66/01 den 11.10.2001, med grønt plankart og tilhørende reguleringsbestemmelser, er rettsgyldig bindende.

2. Fylkesmannens vedtak av 14. mars 2003, er ugyldig.



3. Alver kommune v/ Ordføreren og Staten dømmes in solidum å betale sakens kostnader.»

Retten skal i denne kjennelsen ta stilling til spørsmålet om saksøkers påstand pkt. 1 skal avvises.

Begge de saksøkte har lagt ned påstand om at saksøkers påstand pkt. 1 avvises. Saksøker har anført at det ikke er grunnlag for avvisning.

Retten finner, i samsvar de saksøktes vurdering, at saksøker ikke har rettslig interesse knyttet til påstanden pkt. 1, jf. tvisteloven § 1-3 andre ledd.

Det vises til at en privat part overfor forvaltningen ikke kan oppnå dom for at et vedtak er gyldig. Domstolene kan ikke avsi dom for realiteten, jf. bl.a. Rt 2001-995. Retten kan således ikke avsi dom for at kommunestyrets vedtak 11.10.2001 er «rettsgyldig bindende» slik saksøker har lagt ned påstand om.

Videre vises det til at Alver kommune ikke har påstått at kommunens vedtaket av 11.10.2001 er ugyldig, jf. bl.a. kommunens prosesskriv av 07.02.2022. Staten mener heller ikke at vedtaket er ugyldig, jf. bl.a. statens tilsvarende. Det foreligger således ingen uenighet om at vedtaket av 11.10.2001 isolert sett var gyldig da det ble truffet. Det var imidlertid nødvendig med godkjenning fra departementet for endelig godkjenning. På bakgrunn av at det ikke foreligger uenighet om at kommunens vedtak av 11.10.2001 var gyldig har saksøker heller ikke behov for å oppnå dom slik det er nedlagt påstand om i påstanden pkt. 1.

Retten bemerker at det heller ikke er noen uenighet mellom partene om hvilket plankart kommunestyret vedtok 11.10.2001 i sak 66/01. Dette var det grønne plankartet. Det gule plankartet ble til senere i forbindelse med den videre behandlingen av reguleringsplanen i kommunen.

Videre viser retten til at Radøy kommunestyre ved sitt vedtak av 28.11.2002 må anses å ha omgjort sitt tidligere vedtak. Rettsstillingen blir da regulert av det nye vedtaket, og det er dette en eventuelt må prøve, jf. bl.a. Rt-2013-1101.

Vedtaket av 28.11.2002 ble klagebehandlet av fylkesmannen, som i vedtak av 14.03.2003 stadfestet kommunestyret sitt vedtak om godkjenning av reguleringsplan for boligfelt i Bresvika. Kommunestyrets vedtak fra november 2002 blir prøvet på en fullgod måte ved at staten forsvarende dette som en del av påstanden pkt. 2.

Saksøker har ikke rettslig interesse knyttet til en påstand om at kommunestyrets vedtak fra november 2002 er ugyldig, jf. bl.a. LB-2015-195563.



Retten bemerker, slik det er anført fra staten, at saksøker kan få en rettslig avklaring av spørsmålet om det er det grønne eller gule plankartet en skal forholde seg til, på en annen måte enn saksøker har lagt opp søksmålet i denne saken. Dersom saksøker mener at det er det grønne plankartet som skal legges til grunn kan selskapet søke om byggetillatelse i samsvaret med dette kartet. Dersom søknaden avslås under henvisning til det gule kartet, som tillater mindre utbygging, kan selskapet påstå at avslaget er ugyldig. Et slikt avslag kan prøves rettslig og domstolen må da vurdere om kommunen har brukt riktig plangrunnlag.

Retten finner etter dette at saksøkers påstand pkt. 1 blir å avvise.

På denne bakgrunn legger retten til grunn at de saksøkte har vunnet den delen av saken som gjelder avvisning av saksøkers påstand pkt. 1.

Det følger av tvisteloven § 20-8 at krav på sakskostnader avgjøres for hver instans i den avgjørelsen som avslutter saken i instansen.

Retten legger til grunn at saken mellom saksøker og kommunen avsluttes ved rettens kjennelse om avvisning av saksøkers påstand pkt. 1. Retten må således ta stilling til kommunens krav om saksomkostninger.

Retten legger til grunn at kommunen har vunnet saken. Kommunen har da som hovedregel krav på full erstatning for sine sakskostnader fra motparten, jf. tvisteloven § 20-2 første og andre ledd. Retten kan ikke se at det foreligger forhold som tilsier at saksøker helt eller delvis kan fritas for erstatningsansvar i saken, jf. tvisteloven § 20-2 tredje ledd.

Kommunens prosessfullmektig har i omkostningsoppgave av 26.09.2022 oppgitt omkostninger til salær på totalt kr. 47 600 ekskl. merverdiavgift. Saksøker har fremsatt innvendinger til omkostningsoppgaven, og mener at kravet er for høyt. Retten legger til grunn at kommunens omkostninger har vært nødvendige kostnader ved saken og at det har vært rimelig å pådra dem, jf. tvisteloven § 20-5. Det vises til at saksøkers stevning var uklar og at dette gjorde det vanskelig for kommunen å ta stilling til saken i tilsvaret. Det ble i kommunens tilsvaret lagt ned påstand om frifinnelse, men det ble i tilsvaret tatt forbehold om å legge ned påstand om at saken avvises. Etter at saksøker hadde klargjort saken noe la kommunen i prosesskriv av 07.02.2022 ned prinsipal påstand om avvisning. Saken har blitt omfattende, og dette må saksøker bære en stor del av ansvaret for. På bakgrunn av en helhetsvurdering finner retten at sakskostnadene fastsettes til totalt kr. 47 600 i samsvar med kommunens krav.

Kommunen anfører at styreleder Jan Roger Iversen i Bresvika Byggefelt AS allerede tidlig i prosessen og uansett før saksanlegget mot kommunen var eller burde vært kjent med at standpunktene som dannet grunnlag for søksmålet mot kommunen var å anses som



urimelig sett i forhold til muligheten for å vinne saken, og at saksøker ikke har midler til å dekke sakskostnadene en er i ferd med å pådra seg. Kommunen har lagt ned påstand om at både Bresvika Byggefelt AS dømmes til å erstatte kommunens saksomkostninger og at Jan Roger Iversen dømmes til å erstatte kommunens saksomkostninger.

Saksøker har lagt ned påstand om at Iversen frifinnes for kravet, subsidiært at kravet avvises. Iversen mener at kravet må avvises, subsidiært må han frifinnes.

Det følger av tvisteloven § 20-7 første ledd at ansvaret for sakskostnader påhviler parten. Bestemmelsens annet ledd åpner imidlertid for at krav om erstatning for sakskostnader fra en tredjepart «etter regler utenfor dette kapittel» kan tas med i samme sak – såkalt subjektiv kumulasjon. Bestemmelsen forutsetter således at et slikt ansvar for en tredjepart kan eksistere, men gir ikke selv noe rettsgrunnlag for det. Det vises til HR-2022-1148-A avsnitt 48 flg.

Det heter i Tore Schei m.fl.: Tvisteloven, Lovkommentar, nettutgave à jour 01.09.2022, til § 20-7 note 2:

«Bestemmelsen tar særlig sikte på en ulovfestet regel, forankret i rettspraksis, om at den som anlegger sak eller benytter rettsmidler på vegne av en insolvent sammenslutning, kan bli holdt personlig ansvarlig for motpartens sakskostnader i solidaransvar med sammenslutningen.

Regelen har sitt opphav i praksis etter tvistemålsloven, jf. blant annet Rt-1999-589. Denne praksis ga ikke noe helt entydig bilde, men det dreide seg om en form for skyldansvar, ikke et rent risikoansvar på objektivi grunnlag. Sammenslutningens standpunkt må anses urimelig sett i forhold til mulighetene for å vinne saken, og den som handler på vegne av selskapet, beslutningstakeren, er eller bør være klar over dette. Erstatningsansvaret er aktuelt både for styremedlemmer i et insolvent selskap og bostyremedlemmer.»

Høyesterett har oppsummert rettstilstanden slik i HR-2022-1148-A avsnitt 61:

«Oppsummert oppfatter jeg rettstilstanden slik at en beslutningstaker i en sammenslutning i utgangspunktet bare kan bli ansvarlig for sammenslutningens sakskostnader dersom saken har små utsikter til å føre frem, og sammenslutningen i lys av det mulige kostnadsansvaret har en uforvarlig kapitaldekning – og den aktuelle tredjepersonen innser eller burde skjønne begge deler. Imidlertid kan ansvar også bli aktuelt i andre tilfeller, særlig dersom man gjennom disposisjoner før en rettsak forsøker å isolere seg fra et kostnadsansvar som man ellers ville ha risikert å bli idømt i egenskap av part. Det må foretas en konkret helhetsvurdering.»

I tillegg til HR-2022-1148-A vises det også til f.eks. Rt 1999-589.

Retten legger etter dette til grunn at det er prosessuell adgang til å fremme et saksomkostningskrav mot et styremedlem under hovedsaken. Det vises også til tvisteloven § 15-2 andre ledd om subjektiv kumulasjon. Et slikt krav skal ikke behandles av forliksrådet, jf. tvisteloven § 6-2 andre ledd bokstav d.



Retten finner at saken i forhold til saksøkers påstand pkt. 1 hadde små utsikter til å føre frem, og at styreleder Jan Roger Iversen i Bresvika Byggefelt AS i god tid før søksmålet var eller burde være klar over dette. Når det gjelder styreleders kjennskap til saken vises det bl.a. til brev av 07.11.2014 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet om «Rettsgyldig plan» til Iversen, som var svar på Iversens brev til departementet om saken. Det fremgår av sakens dokumenter at styreleder Iversen gjennom lang tid har vært involvert i saken. Styreleder Iversen hadde således god kjennskap til saken. Saksøker har i lys av det mulige kostnadsansvaret en uforsvarlig kapitaldekning, og styreleder Iversen var eller burde være klar over det. Årsregnskap for Bresvika Byggefelt AS for regnskapsårene 2019 og 2020 taler for at selskapet i begrenset grad har midler til å betale sakskostnader i saken som er anlagt mot saksøkte. Det vises bl.a. til at i regnskapene for begge årene er sum eiendeler oppført med kr. 21 025 og dette gjelder tomten gnr. 28, bnr. 4, som er selskapets eneste eiendel. Begge de aktuelle årene er det ifølge regnskapene negativt årsresultat.

På denne bakgrunn finner retten etter en helhetsvurdering at ansvar for sakskostnader i forbindelse med spørsmålet om avvisning av saksøkers påstand pkt. 1, pålegges ikke bare saksøker, men også styreleder Iversen, og at de er solidarisk ansvarlige for sakskostnadene. Det kan ikke tillegges noen avgjørende betydning ved spørsmålet om erstatning for sakskostnader at saksøker i forkant av søksmålet har innhentet en juridisk vurdering av saken, som det hevdes at klart støtter opp under kravet som er fremsatt.



SLUTNING

1. Bresvika Byggefelt AS sin påstand pkt. 1 avvises.

2. I sakskostnader betaler Bresvika Byggefelt AS og styreleder Jan Roger Iversen, in solidum, til Alver kommune 47 600 – førtisvvtusensekshundre – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelse av denne kjennelse.

Retten hevet

Irene Amundsen

Veiledning om ankeadgangen i sivile saker vedlegges.

